

Павлова Л.П.

МЕТОД ПРОЄКТІВ ЯК ФОРМА ОСОБИСТІСНО ОРІЄНТОВАНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ ПРИ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Основна задача фахової передвищої освіти полягає в формуванні творчої особистості спеціаліста, здатного до саморозвитку, самоосвіти, інноваційної діяльності. Для вирішення цієї задачі необхідно перетворювати студента з пасивного споживача знань в активного їх творця, що вміє самостійно формулювати проблему, аналізувати її, знаходити оптимальні шляхи вирішення проблеми.

З точки зору формування професійної компетентності особистісно орієнтований підхід є такий, що сприяє не тільки накопиченню знань, виробленню умінь та навичок, а й допомагає у самовизначенні й самореалізації майбутнього фахівця через розвиток його пізнавальних здібностей. Особистісно орієнтоване навчання дає можливість кожному студентові навчатись відповідно до своїх здібностей та потреб, орієнтує студентів не тільки на досягнутий рівень, а й висуває вимоги дещо більші за їхні здібності, тим самим сприяє тому, щоб навчання постійно сприяло реалізації їх потенційних можливостей.

Важливою формою реалізації особистісно орієнтованого навчання є самостійна робота студентів. Як показує практика, самостійна робота ще не має достатнього рівня організації, а професійне самовиховання як важливий фактор формування особистості майбутнього спеціаліста не займає відповідного місця в його підготовці. Аналізуючи реальний стан самостійної роботи, бачимо, що студенти слабо володіють загально навчальними навичками та вміннями: конспектування, рецензування, аналіз та синтез прочитаного. При самостійному вивченні навчального матеріалу студентам часто складно виділити головне, сформулювати висновки, оцінити прочитане.

Для ефективного розвитку мислення, інтелекту, становленню творчих та комунікативних здібностей, виробленню навичок самоосвіти та самовиховання в коледжі широко використовують метод навчальних проєктів.

Під час виконання проєкту студент навчається планувати та працювати за складеним планом, набуваючи дуже важливого не лише навчального, але й соціального навичку.

Робота над проєктами складається з декількох етапів:

- вибір теми;
- постановка проблеми;
- робота з різними джерелами інформації;
- проведення експерименту;
- аналіз отриманих даних;
- оформлення виконаної роботи;
- захист проєкту.

Вибір тем для навчальних проєктів досить широкий і може бути запропонований як викладачем, так і студентом. Це дає можливість обрати тему, що найбільш зацікавить студента, враховуючи його особистісні якості, пріоритети та вміння. При виборі навчальних проєктів з хімії, студентки часто надають перевагу темам пов'язаним із здоров'ям та красою. Наприклад, «Етери та естери в косметиці» «Збалансоване харчування – запорука здорового життя», «Вітаміни як компоненти їжі», тощо. Хлопці частіше обирають теми, пов'язані з технікою та енергетикою, наприклад, «Штучні алмази у техніці», «Октанове число та якість бензину», «Біогаз».

Як будь-яка самостійна робота, проєктна діяльність в умовах змішаного навчання має певні труднощі, пов'язані з проблемами недостатнього контролю з боку викладача та часто низькою самоорганізацією та самодисципліною студентів. Підвищити мотивацію можливо використавши метод змагань в групах, введення системи заохочень та бонусів. Ефективно створення форумів та груп взаємодопомоги. Виконання спільних проєктів, взаємоперевірка та рецензування виховує у студентів відповідальність, організаторські здібності.

Можливість отримати консультацію викладача та наявність зворотного зв'язку допомагає зберегти та підвищити мотивацію навчальної діяльності.

Взагалі, активна самостійна робота студентів можлива лише при наявності стійкої мотивації. Головною мотивацією студентів є підготовка до подальшої ефективної професійної діяльності.

Отже, самостійна робота студента над навчальним проектом – це практика особистісно орієнтованого навчання в процесі конкретної діяльності студента, на основі вільного вибору з урахуванням його власних інтересів. Функція професійної діяльності викладача полягає в наданні педагогічної підтримки для всебічного розвитку індивідуальних пізнавальних здібностей кожного студента.